

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: SI-9P/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2723200157
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Guček
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2023:2723200157.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudcom Mgr. Petrom Gučkom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. V., nar. XX.XX.XXXX, toho času Centrum pre deti a rodiny T., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: O. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. R. a Y. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom R., T. B. XXX/XX, o nariadenie ústavnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry Skalica takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad maloletým dieťaťom O. V., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny T., so sídlom T., V. XX a to s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny T., so sídlom T., V. XX.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny T., so sídlom T., V. XX.

IV. Súd ruší uznesenie Okresného súdu Skalica č.k. 9P/95/2022-15 zo dňa 4.11.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 9P/95/2022-19 zo dňa 7.11.2022.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením č.k. 9P/95/2022-28 zo dňa 27.12.2022 Okresný súd Skalica začal bez návrhu konanie o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou O. V. z dôvodu, že maloletá bola na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. neodkladným opatrením Okresného súdu Skalica č.k. 9P/95/2022-15 zo dňa 4.11.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 9P/95/2022-19 zo dňa 7.11.2022, a preto bolo potrebné rozhodnúť vo veci samej a trvalo upraviť pomery maloletého dieťaťa.

2. Rodičia maloletého dieťaťa sa vo veci nevyjadrili a napriek riadnemu predvolaniu sa na pojednávanie nedostavili a svoju neprítomnosť neospravedlnili. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti.

3. Súd vykonal dokazovanie rodným listom maloletej, žiadosťou o vydanie občianskeho preukazu, správou Centra pre deti a rodiny T., správou kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov, správami

sociálnej poisťovne a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, lustráciou v sociálnej poisťovni, lustráciou v registri obyvateľov, pripojenými spismi Okresného súdu Skalica sp. zn. 9P/95/2022 a sp. zn. 11P/101/2022 a zistil tento skutkový stav:

4. Maloleté dieťa O. V., nar. XX.XX.XXXX pochádza z partnerského vzťahu O. Y., nar. XX.X.XXXX a Y. V., nar. XX.X.XXXX. Neodkladným opatrením č.k. 9P/95/2022-15 zo dňa 4.11.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 9P/95/2022-19 zo dňa 7.11.2022 Okresný súd Skalica nariadil Fakultnej nemocnici H. U. a.s., so sídlom U., W. XXX/X povinnosť odovzdať maloleté dieťa O. Y., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T., so sídlom T., V. XXXX/XX a matke maloletej uložil povinnosť prispievať na maloleté dieťa O. Y., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet centra. V čase rozhodovania súde otec maloletej nebol v jej rodnom liste zapísaný. Z pripojeného spisu sp. zn. SI-9P/95/2022 súd zistil, že maloletá O. bola dočasne zverená do starostlivosti centra krátko po narodení priamo z novorodeneckého oddelenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou U.. Maloletá sa narodila ako siedme dieťa matky, po narodení maloletej boli v moči matky aj dieťaťa zachytené stopy omamných látok (amfetamín, metamfetamíny a tetrahydrokanabinol), pričom rodičia podľa správy úradu práce nezabezpečovali dostatočnú starostlivosť ani o šesť mladších súrodencov mal. O., matka nie je zamestnaná, neustále mení svoje bydlisko, žije záhaľčivým spôsobom života, sanácia rodiny bola neúspešná. Súd nariadenie neodkladného patrenia odôvodnil tým, že bola preukázaná existencia dôvodnej obavy, že v starostlivosti matky a jej partnera by mohol byť vážne ohrozený život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej O., a preto bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania odovzdaním maloletého dieťaťa do špecializovaného zariadenia, keďže žiadny z príbuzných (a to ani označený otec) neprejavil o starostlivosť o maloletú záujem. Súd dospel k záveru, že matka by nebola schopná sa postarať o novorodené dieťa, ktoré vyžaduje nepretržitú starostlivosť, nakoľko matka sama uviedla, že po vyprchaní účinkov drogy sa cítila ospalá a bola vyčerpaná.

5. Z pripojeného spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 11P/101/2022 súd zistil, že rodičia maloletej O. Y., nar. XX.X.XXXX a Y. V., nar. XX.X.XXXX podali dňa 2.11.2022 na Okresnom súde Skalica návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali, aby Fakultná nemocnica U. odovzdala maloletú O. do starostlivosti rodičov dôvodiac, že majú vytvorené podmienky pre výchovu a starostlivosť o dieťa. Kuratela im nedovolila zobrať si dieťa z nemocnice domov, lebo matke našli v moči drogy, žiadnu vzorku však neodovzdala, matka žiadala o nové testovanie. Majú bývanie, otec pracuje a slušne zarobí, o deti je vždy riadne postarané, sú u nich na víkendy či prázdniny. Súd návrh rodičov zamietol uznesením č.k. 11P/101/2022-17 zo dňa 9.11.2022 poukazujúc na skutočnosti zistené v konaní sp. zn. 9P/95/2022. Podľa názoru súdu existuje dôvodná obava, že v starostlivosti rodičov by mohol byť ohrozený život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej, najmä pre ich doterajší spôsob života, keď nepracovali, neustále menilo bydlisko a užívali omamné látky. Navyše v čase rozhodovania súdu maloletá už bola fakticky v starostlivosti Centra pre deti a rodiny T., preto nebolo možné uložiť povinnosť osobe, ktorá už nemá maloleté dieťa pri sebe.

6. Z vyjadrenia zástupkyne kolízneho opatrovníka pred súdom vyplýva, že navrhujú nariadiť nad maloletou ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny T. a rodičom uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej. Uviedla, že rodičia sa o maloletú nezaujímajú, nenavštevujú ju v centre, s úradom ani centrom nekomunikujú a nespolupracujú. Matka sa účelovo zatája, rodičia nerobia nič pre to, aby sa maloletá vrátila do ich domáceho prostredia. O maloletú neprejavil záujem nikto z príbuzných, ktorému by mohla byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Centrum pre deti a rodiny T. súhlasí, aby sa ústavná starostlivosť vykonávala v ich zariadení.

7. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Skalica zhodne s kolíznym opatrovníkom navrhla zveriť maloletú do ústavnej starostlivosti a rodičov zaviazat' na plnenie vyživovacej povinnosti v primeranej výške.

8. Podľa správy Centra pre deti a rodiny T. zo dňa 12.4.2023 je maloleté dieťa O. Y., nar. XX.XX.XXXX v centre umiestnená od 7.11.2022. Po príchode do zariadenia bolo dieťa ihneď umiestnené do starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča (ďalej len PNR), a to pani T. L. I., kde sa nachádza aj naďalej. Dňa 21.11.2022 bola na pôde centra realizovaná prípadová konferencia za prítomnosti pracovníkov centra, pracovníkov príslušného úradu. Matka bola na stretnutie prizvaná spoločne s partnerom, telefonickou formou sa ospravedlnila a stretnutia sa nezúčastnila, rovnako ani partner matky. Popôrodná adaptácia dieťaťa bola dobrá, po rozhodnutí súdu matka z pôrodnice odišla. Od umiestnenia

do zariadenia nebol zdravotný stav mal. O. priaznivý. U matky bol počas tehotenstva prítomný nikotinizmus, abúzus metamfetamínov a alkoholu. Po prijatí do PNR sa u dieťaťa rozvinul abstinenčný syndróm - kŕče v končatinách, silné zatínanie pästí, dráždivosť, tras celého tela, navretie žíl na hlave, neutíchajúci plač. Pediatier zvažoval nasadenie odvykacej liečby, tiež poukazoval na zvláštne tvarovanie hlavičky, veľké vyklenutie v oblasti temena, dieťa odoslal na neurologické a rehabilitačné vyšetrenie. Dňa 09.12.2022 bolo dieťa urgentne hospitalizované v Národnom ústave detských chorôb na chirurgickom oddelení v X.. Bola mu diagnostikovaná pylorostenóza, dehydratácia a celkový rozvrat vnútorného prostredia. Dieťa podstúpilo operačný zákrok, po ktorom sa začalo rýchle zotavovať a celkový stav sa upravil. Pre hypotonus a asymetriu tela bola dieťaťu odporučená rehabilitácia P. metódou. Dieťa po nej začína napredovať, aktuálne je stav dieťaťa zlepšený. Psychomotorický vývin dieťaťa aktuálne prebieha v rámci širšej normy, v rodine PNR sa dieťa dobre adaptovalo, dobre prosperuje. Úrad informoval o operačnom zákroku matku, ktorá v deň zákroku telefonickou formou prvýkrát kontaktovala centrum a informovala sa na zdravotný stav dcéry. Dňa 30.12.2022 sa matka opätovne telefonickou formou informovala na zdravotný stav dcéry, informovala sa na možnosť osobného stretnutia s dcérou. Návšteva nebola odporúčaná vzhľadom k tomu, že O. v tom čase prechádzala rekonvalescenčným procesom. Matka si mala osobné stretnutie dohodnúť o dva týždne, centrum nekontaktovala, ohlásila sa až dňa 30.01.2023. Dňa 01.02.2023 bola realizovaná prípadová konferencia, na ktorej sa tentokrát zúčastnila matka spoločne s partnerom a údajným otcom dieťaťa pánom Y. V.. Počas stretnutia boli obaja rodičia oboznámení so zdravotným stavom dieťaťa, rodičom bol na stretnutí prízvukovaný dopad drog na dieťa, ktoré matka užívala počas tehotenstva, pani Y. si bola vedomá svojho činu. S rodinou boli nastavené úlohy, nakoľko počas stretnutia rodičia deklarovali záujem o mal. O.. Otec dieťaťa dostal za úlohu zapísať sa do rodného listu dieťaťa a následne rodný list doručiť centru, rodičia majú priniesť potvrdenie o negatívnom výsledku testovania na prítomnosť drog, taktiež majú za úlohu nastúpiť minimálne na ambulantnú liečbu drogovej závislosti. Pán V. popiera, že by bol drogový závislý, podľa všetkého však participuje na životnom štýle matky, ktorá užívanie drog priznáva. Ďalej sa rodičia majú aktívne o dieťa zaujímať a realizovať interakcie s dieťaťom, v prípade záujmu o osobné stretnutie s dieťaťom majú kontaktovať pracovníkov centra. Rodičia ku dňu podania správy nepreukázali splnenie ani jednej z úloh. Po skončení prípadového stretnutia realizovaného 01.02.2023 prebehol prvý osobný kontakt s rodičmi a dieťaťom. Matka sa na dcéru veľmi tešila, počas celého stretnutia sa jej milo prihovárala, otec sa od dieťaťa držal bokom. Nezapájal sa a na dieťa nereagoval. Dňa 20.02.2023 kontaktoval centrum pán V.. Informoval sa na dcéru a zároveň oboznámil pracovníkov centra s tým, že práve rieši zapísanie sa do rodného listu a dňa 24.02.2023 s pani Y. majú naplánované prvé osobné stretnutie zamerané na liečbu drogových závislostí ambulantnou formou. Pán V. sa o osobnom stretnutí s dcérou nez zmienil. Rodný list dieťaťa, v ktorom by bol uvedený ako otec, nepredložili. Dňa 09.03.2023 kontaktovala centrum pani Y. a chcela si dohodnúť termín osobného stretnutia s dcérou. Matka navrhovala termín 14.03.2023. Počas rozhovoru dňa 13.03.2023 ich pán V. informoval, že matka sa stretnutia nebude môcť zúčastniť, nakoľko podľa slov pána V. prišla o hlasivky. V mesiaci marec dňa 30.03.2023 bolo naplánované ďalšie stretnutie s cieľom vyhodnotenia stanovených úloh, rodičia sa stretnutia nezúčastnili. Od tohto dňa rodičia viac centrum nekontaktovali, ani sa o dieťa inak nezaujíмали. Od umiestnenia do zariadenia, o mal. O. neprejavila záujem rodina ani ďalší príbuzní. Rodičia O. sa k riešeniu svojej situácie stavajú pasívne. Dieťa k nim nemá vytvorený vzťah. Na vytváraní vzťahu sa rodičia aktívne nepodieľajú. Občasne komunikujú svoj záujem o dieťa, na druhej strane ale nepodnikajú žiadne reálne kroky, aby dieťa mohlo byť umiestnené do ich starostlivosti. Podobne to bolo i v prípade mal. I. K. V., predchádzajúceho dieťaťa rodičov, ktoré bolo tiež umiestnené v ich zariadení. O. nemá vytvorené súrodenecké väzby so svojimi súrodencami. Rodičia ich vzájomné väzby nepodporili, súrodencov s O. nezoznámili.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 24.4.2023 vyplýva, že mal. O. pochádza z matky p. Y. O., otec maloletej nie je zapísaný v rodnom liste, avšak matka ako otca označuje p. Y. V., nar. XX.XX.XXXX. Mal. O. je siedme dieťa zo 7. čiastočne sledovanej gravidity. Matka gynekologickú ambulanciu počas tehotnosti nenavštevovala pravidelne. Matka s p. V. žijú na adrese V. 2, R., kde majú k dispozícii jednu miestnosť, ktorá bola pristavená k rodinnému domu. Sociálne zariadenie a kuchyňa sa nachádzajú v rodinnom dome, majiteľ im umožnil sociálne zariadenie a kuchyňu využívať spolu s ním, za prenájom platia cca 50 eur. P. V. pracuje u p. L. v R., pomáha mu so stavebnými prácami, avšak zmluvu zatiaľ nemá. Uviedol, že týždenne si zarobí cca 300-350 eur. Výdavky na domácnosť majú zatiaľ len elektrinu a vodu spolu v sume 50 eur. Matka toho času nepracuje nikde, nie je ani evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Maloletá je od 7.11.2022 umiestnená v profesionálnej náhradnej rodine. Prvé stretnutia matky a p. V. s mal. O. sa uskutočnilo dňa 1.2.2023. P. V. dostal za úlohu zapísať sa do rodného listu, do dnešného dňa tak však neurobil, nakoľko nedisponuje

občianskym preukazom. K väčšine úloh sa staval s odporom, ohradzoval sa tým, že neužíva drogy. Do tohto stretnutia sa kontaktovali len telefonicky, aj to sporadicky. Od stretnutia matka a p. V. telefonovali do dňa podania správy len jeden krát. Na ďalšie stretnutie, ktoré sa konalo 30.03.2023 a na ktoré boli pozvaní, sa taktiež nedostavili. Od tohto dňa sa matka ani p. V. na maloletú nijakým spôsobom nekontaktovali. Matke bola zo strany úradu poskytnutá spolupráca s terénnym sociálnym pracovníkom, ktorý matke pomáhal s riešením jej životnej situácie, s podporou pri liečbe drogových závislostí. Taktiež bolo zrealizované stretnutie s psychologičkou referátu poradensko - psychologických služieb. Takéto stretnutie sa uskutočnilo len raz, matka na ďalšie stretnutie neprišla, p. V. sa odmietol dostaviť. Počas šetrení v domácnosti matky zistili, že sa mala matka dňa 28.02.2023 dostaviť na ambulantnú liečbu do Centra pre liečbu drogových závislostí na Hraničnej v X.. Uviedla, že tam bola a bola i testovaná s negatívnym výsledkom. Pre overenie si informácií úrad zaslal dožiadanie CPLDZ Hraničná a prišla im odpoveď, že menovaná nie je v evidencii ich zdravotníckeho zariadenia. Matka sa neskôr priznala, že klamala. Pri väčšine šetrení konaných v dopoludňných hodinách bolo vidieť prázdne fľašky od alkoholu, p. V. na to odpovedal, že to si dá on. Matku sa od 16.03.2023 nepodarilo zastihnúť, majú za to, že sa účelovo zatajuje, nedvíha telefón. Nespolupracuje so sociálnou pracovníčkou, ktorá je zameraná na pomoc plnoletým fyzickým osobám, ani s referátom poradensko - psychologických služieb, taktiež ani s Centrom pre deti a rodiny T., nenavštevuje CPLDZ na Hraničnej v X., nenašla si zamestnanie. Rodičia neplnia žiadnu zo stanovených úloh. Neprejavujú skutočný záujem o mal. O.. Nikto z rodinných príslušníkov do dnešného dňa neprejavil záujem o maloletú O., taktiež sa na ňu nikto z nich neinformuje. Kolízny opatrovník navrhol nariadiť nad maloletou O. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny T., nakoľko rodičia maloletej vzhľadom k ich povesti a skutočnostiam z minulosti týkajúcich sa súrodencov maloletého dieťaťa nedokážu zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Doterajšia sanácia rodiny je neúspešná, matka nemá vážny záujem zmeniť svoje pomery a záhaľčivý spôsob života. Výšku výživného navrhli určiť primerane potrebám maloletého dieťaťa, možnostiam a schopnostiam matky.

10. Zo správy Sociálnej poisťovne, ústredie má súd preukázané, že matka dieťaťa za posledných 12 mesiacov nepoberala žiadne dávky vyplácané sociálnou poisťovňou. Podľa správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Senica matka maloletých detí nepoberá, ani za posledných 12 mesiacov nepoberala od úradu dávku a príspevky v hmotnej núdzi, ani žiadne štátne sociálne dávky. V sledovanom období nebola v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

11. Lustráciou v registri obyvateľov SR súd zistil, že ako otec maloletej O. V., nar. XX.XX.XXXX je zapísaný Y. V., nar. XX.X.XXXX.

12. Podľa § 44 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol

podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

14. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 81 ods. 1, ods. 2 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

17. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave. Nariadeniu ústavnej starostlivosti by mali v zásade predchádzať iné výchovné opatrenia, ktoré však nevedli k náprave, resp. ktoré sa minuli účinkom. Výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená v prípadoch, keď ešte nie je narušená, ale je tu reálna možnosť jej narušenia, ktorá spočíva najmä v zlom rodinnom prostredí, nedostatku mravnej a výchovnej spôsobilosti rodičov (napr. rodičia sa dopúšťajú trestnej činnosti, ohrozovania mravnej výchovy a pod.). Ústavná starostlivosť nariadená z tohto dôvodu je opatrením predovšetkým preventívneho charakteru. Prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov, môžu spočívať v objektívnych dôvodoch na strane rodičov (väzba, výkon trestu odňatia slobody, smrť rodičov, ochorenie rodičov a pod.), alebo na strane dieťaťa (napr. duševná porucha dieťaťa). V takýchto prípadoch nariadeniu ústavnej starostlivosti nemusia predchádzať iné výchovné opatrenia, najmä ak by nevedli k náprave a mohli by znamenať ohrozenie výchovy maloletého dieťaťa, výchova dieťaťa nemusí byť ešte narušená a cieľom je predísť ohrozeniu a narušeniu výchovy maloletého dieťaťa zabezpečením osobnej starostlivosti o dieťa.

18. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú dôvody na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, ktoré je od 7.11.2022 umiestnené v Centre pre deti a rodiny T.. Rodičia malotelej O. síce sporadicky prejavili záujem o maloleté dieťa, avšak len telefonicky a na osobné stretnutie s maloletou po jej odovzdaní do centra sa dostavili len jediný raz dňa 1.2.2023 v rámci realizácie prípadovej konferencie, na ďalšie naplánované stretnutia sa nedostavili. Súd má za to, že záujem rodičov o maloletú O. nie je skutočný, keď rodičia si ani po poskytnutom poradenstve zo strany úradu práce, sociálnych vecí a rodiny neupravili pomery tak, aby mohli vykonávať riadnu starostlivosť o maloleté dieťa, ale naďalej vedú záhaľčivý život, nemajú stabilnú prácu a príjem, často menia bydlisko, odmietli sa podrobiť liečeniu drogovej závislosti a v skutočnosti nesplnili ani jednu z úloh, ku ktorým sa zaviazali v rámci prípadovej konferencie. Z prešetrovania pomerov v mieste bydliska rodičov

je zrejme, že otec maloletej požíva alkoholické nápoje a matka nepreukázala skutočný záujem podrobiť sa liečbe drogovej závislosti, resp. ukončenie požívania návykových látok. Ani jeden z rodičov nedoložil negatívny výsledok testu na prítomnosť omamných látok v moči, pričom matka klamala, že začala s liečbou, hoci po kontaktovaní príslušného centra pre liečbu drogovej závislosti bol preukázaný opak. Matka maloletej O. nemá v starostlivosti žiadneho zo šiestich mladších súrodencov maloletej, čo svedčí o skutočnosti, že rodičia maloletej sú dlhodobo neschopní zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti a v tomto konaní nebolo preukázané, že by rodičia svoje pomery upravili tak, aby mohli deti vychovávať v ich rodinnom prostredí. V súčasnosti sa už rodičia o maloletú nezaujímajú vôbec, túto od prvej návštevy dňa 1.2.2023 nenavštívili a odmietajú spolupracovať s úradom práce a zariadením, v ktorom je maloletá umiestnená. Z uvedených dôvodov má súd za to, že je potrebné nad maloletým dieťaťom nariadiť ústavnú starostlivosť, nakoľko zo strany rodičov nie je predpoklad, že by starostlivosť mohli riadne zabezpečovať. V danom prípade je potrebné chrániť práva a oprávnené záujmy maloletého dieťaťa, ktoré sú prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Súd skúmal, či je možné maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti, uvedené skutočnosti však nemal preukázané, z ktorého dôvodu v zmysle zásady rýchlosti konania nad maloletou O. prihladnuc na odporúčanie kolízneho opatrovníka a správy centra pre deti a rodiny nariadil ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny T.. Zároveň súd v zmysle § 363 CSP zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Skalica č.k. 9P/95/2022-15 zo dňa 4.11.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 9P/95/2022-19 zo dňa 7.11.2022.

19. Súd s poukazom na ustanovenia § 81 ods. 2 a § 62 ods. 1, ods. 3 zákona o rodine uložil rodičom povinnosť platiť výživné, a to zariadeniu, do ktorého bolo dieťa umiestnené. Pod odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa je nutné rozumieť základné potreby, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a podobne, pri starších deťoch tiež školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povolaním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. Vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu je povinný plniť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Vo vzťahu k zárobkovým pomerom rodičov súd zistil, že matka je v súčasnosti nezamestnaná, nemá príjem a podľa správ zo sociálnej poisťovne a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny matka nie je poberateľkou žiadnych dávok. Majetkové pomery otca súd nemal preukázané správami z príslušných úradov, nakoľko v čase ich vyžiadania nebol zapísaný ako otec maloletej O. v jej rodnom liste, avšak lustráciou v sociálnej poisťovni dňa 7.8.2023 súd zistil, že otec je evidovaný ako zamestnanec u zamestnávateľa T. W. O. H. „W.“ od 15.1.2019, avšak neplatí žiadne odvody, naposledy odviezol za mesiac november 2022 sumu úhrnného poistného 3,47 eura. Súd má teda za to, že otec v súčasnosti nedosahuje príjem zo zamestnania, resp. žiadny príjem otca nemal preukázaný. V zmysle uvedeného potom súd uložil každému z rodičov povinnosť platiť výživné v zákonom stanovenej minimálnej výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Na záver uvádza, že podľa § 44 zákona č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) sú rozsudky o výživnom vykonateľné doručením.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).